

2017 ಕೆ.ತೀ.ವ 415

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ್ ಕುಮಾರ್

ಸೌತ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಎಸ್‌ಡಿಎ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು
-ವಿರುದ್ಧ- ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಮುಖಾಂತರ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು*

ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ ಅನುಚ್ಛೇದ 226 ಹಾಗೂ 227ರಡಿಯಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ.

ಅರ್ಜಿದಾರರು ದಿನಾಂಕ 2.7.2016 ಹಾಗೂ 9.7.2016ನೇ ದಿನಾಂಕದಂದು
ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಇತಿಹಾಸ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ದಿವಸ ಬರೆಯಲು
ಅವಕಾಶ ನೀಡುವಂತೆ ಎದುರುದಾರರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೋರಿ ಸದರಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ
ಸಲ್ಲಿಸಿ.

ಶನಿವಾರದ ದಿನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್ ದಿನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗದೆಂದು
ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಸದರಿ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ
ಹುರುಳುಗಳನ್ನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು

ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ್‌ಗಳು

1. (1986)3 ಎಸ್‌ಸಿಸಿ 615

ಬಿಜೋಯ ಇಮ್ಯೂನ್ಯೂಟಿ ಮತ್ತು ಇತರರು

-ವಿರುದ್ಧ- ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರರು

(ಉಲ್ಲೇ) 8

2. ಎಐಆರ್ 2004 ಎಸ್‌ಸಿ 2984
ಕಮಿಷನರ್ ಆಫ್ ಪೊಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಇತರರು
-ವಿರುದ್ಧ- ಆಚಾರ್ಯ ಜಗದೀಶ್ವರಾನಂದ
ಅವಧೂತ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು (ಉಲ್ಲೇ) 8
3. ಎಐಆರ್ 1963 ಎಸ್‌ಸಿ 1638
ತಿಲಕಾಯತ್ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ್ ಲಾಲ್ ಮಹಾರಾಜ್
ಮುಂತಾದವರು ಮತ್ತು ಇತರರು -ವಿರುದ್ಧ- ರಾಜಸ್ಥಾನ್ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ
ಮತ್ತು ಇತರರು (ಉಲ್ಲೇ) 9
4. ಎಐಆರ್ 1954 ಎಸ್‌ಸಿ 282
ಆಯುಕ್ತರು, ಹಿಂದೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ದತ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು,
ಮದ್ರಾಸ್ -ವಿರುದ್ಧ- ಶ್ರೀ ಶಿರೂರು ಮಠದ
ಲಕ್ಷ್ಮೀಂದ್ರ ತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮೀಜಿ (ಉಲ್ಲೇ) 12
5. ಎಐಆರ್ 1958 ಎಸ್‌ಸಿ 255
ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವರು ಮತ್ತು ಇತರರು
-ವಿರುದ್ಧ- ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರರು (ಉಲ್ಲೇ) 13
6. ಎಐಆರ್ 1972 ಎಸ್‌ಸಿ 1586
ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀಮದ್ ಪೇರಾರುಲಾಲ ಯತಿರಾಜ
ರಾಮಾನುಜ ಜಿಯಾರ್ ಸ್ವಾಮಿ, ಮುಂತಾದವರು
-ವಿರುದ್ಧ- ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ (ಉಲ್ಲೇ) 14
7. ಎಐಆರ್ 2004 ಎಸ್‌ಸಿ 2984
ಪೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರು ಮತ್ತು ಇತರರು
-ವಿರುದ್ಧ- ಆಚಾರ್ಯ ಜಗದೀಶ್ವರಾನಂದ
ಅವಧೂತ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು (ಉಲ್ಲೇ) 18

ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪರ: ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎ. ದೇವಾನಂದ್, ನ್ಯಾಯವಾದಿ.
ಎದುರುದಾರರ ಪರ: ಶ್ರೀ ಪುತ್ತಿಗೆ ಆರ್. ರಮೇಶ್, ಅಮಿಕಸ್ ಕ್ಯೂರಿ;
ಶ್ರೀ ಡಿ. ನಾಗರಾಜ, ಎಜಿಎ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಮೋದಿನಿ
ಕಿಶನ್, ಹೆಚ್‌ಸಿಜಿಪಿ.

ಆಜ್ಞೆ

ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ್ ಕುಮಾರ್ :

ಅರ್ಜಿದಾರರು, 02.07.2016 ಮತ್ತು 09.07.2016ರಂದು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಏಳನೇ ದಿನದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಪುನರಾಗಮನ ಪಂಥದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಾರದ ಬೇರೊಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಮರು ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಮತ್ತು ಪರಿಷ್ಕೃತ ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಪಂಥದ ಸದರಿ ಗುಂಪಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಎದುರುದಾರರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಪರಮಾದೇಶವನ್ನು (ಮ್ಯಾಂಡಮಸ್) ಹೊರಡಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿದ್ದಾರೆ.

2. ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸರ್ಕಾರೀ ನ್ಯಾಯವಾದಿಯು ಎದುರುದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಹಾಜರಾಗಿದ್ದೇನೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣಾ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಕೀಲರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ನಿರತರಾಗಿರುವ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಶ್ರೀ ಪುತ್ತಿಗೆ ಆರ್. ರಮೇಶ್ ಅವರನ್ನು ಅಮಿಕಸ್ ಕ್ಯೂರಿಯಾಗಿ (ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮಿತ್ರ) ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುವಂತೆ ಕೋರಲಾಗಿತ್ತು. ತದನುಸಾರವಾಗಿ, ಅವರು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

3. ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪರ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎ ದೇವಾನಂದ್, ಎದುರುದಾರರ ಪರ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸರ್ಕಾರೀ ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್‌ಸಿಜಿಪಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಮೋದಿನಿ ಕಿಶನ್ ಹಾಗೂ ಅಮಿಕಸ್ ಕ್ಯೂರಿ ಶ್ರೀ ಪುತ್ತಿಗೆ ಆರ್. ರಮೇಶ್ ಅವರ ವಾದವನ್ನು ಆಲಿಸಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದೇನೆ.

4. ಅರ್ಜಿದಾರರ ವಾದ ಈ ಮುಂದಿನಂತಿದೆ: ಮೊದಲನೇ ಅರ್ಜಿದಾರರು “ಏಳನೇ ದಿನದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಪುನರಾಗಮನ” (Seventh Day Adventist) ಪಂಥವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಒಕ್ಕೂಟವಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಯೇನೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಾಗಿದ್ದು, ಅದು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಸದರಿ ಹಂತದವರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವ 35 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಸದರಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವುದೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾವಾರು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಅಥವಾ ಜಾಗತಿಕ ಕ್ರೈಸ್ತ ಪ್ರಾಟೆಸ್ಟೆಂಟ್ ಪಂಥದ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಿರುವ ಏಳನೇ ದಿನದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಪುನರಾಗಮನ ಪಂಥದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸದರಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಆ ಪಂಥದ ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರಮುಖ ನಂಬಿಕೆಯೇನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಶನಿವಾರಗಳಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 6.00 ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಂಜೆ 6.00 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಅವರು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ದೂರವಿರಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅದು ಪಾಪಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ನಂಬಿಕೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಸಮನಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ಸಹ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ವರ್ಷದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶನಿವಾರವನ್ನು ‘ಸಬ್ಬತ್ ದಿನ’ವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದೊಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸೂಕ್ತ ಹಾಗೂ ದೈವಿಕ ಆಚರಣೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಆ ದಿನ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲೂ ತೊಡಗದೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಅವರು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

5. ಅರ್ಜಿದಾರರ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೆಂದರೆ, ಎರಡನೇ ಅರ್ಜಿದಾರನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಲ್ಯಾಣನಗರದ ಇಂಡೋ-ಏಷಿಯನ್ ಪದವಿ-ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದು, ಆತನು 2016ರ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ದ್ವಿತೀಯ ಪಿಯುಸಿ (ಕಲಾ ವಿಭಾಗ) ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅದು ವಿಷಯವಾರು ಪರೀಕ್ಷಾ ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿಯನುಸಾರ 11.03.2016ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ 28.03.2016ರಂದು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳಲಿತ್ತು. ಏಳನೇ ದಿನದ ಕ್ರೈಸ್ಟ್ ಪುನರಾಗಮನ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಎರಡನೇ ಅರ್ಜಿದಾರನನ್ನು ಎರಡು ವಿಷಯಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಜರಾಗದಂತೆ ಎಂದರೆ, 12.03.2016 ಮತ್ತು 26.03.2016ರಂದು ಬರುವ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು 'ಸಬ್ಬತ್ ದಿನ' ದಂದು ಬಿಳುವುದರಿಂದ ಆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗದಂತೆ ತಡೆಯಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ನಡೆಸುವಂತೆ ಕೋರಿದ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಎರಡನೇ ಎದುರುದಾರರು ಪರಿಗಣಿಸದಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ, 12.03.2016 ಮತ್ತು 26.03.2016ರ ಪರೀಕ್ಷಾ ದಿನಾಂಕಗಳ ಬದಲಿಗೆ ವಾರದ ಯಾವುದಾದರೂ ಮತ್ತೊಂದು ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಮರು - ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಏಳನೇ ದಿನದ ಕ್ರೈಸ್ಟ್ ಪುನರಾಗಮನ ವ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು 2ನೇ ಎದುರುದಾರರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡುವಂತೆ ಕೋರಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಂ.5964/2016ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೊರೆ ಹೋದರು. ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವ ಮೊದಲು ಅರ್ಜಿದಾರರು ಅಂತ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಎದುರುದಾರರ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಎದುರುದಾರರು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಶನಿವಾರವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಎರಡನೇ ಅರ್ಜಿದಾರನಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ 11.2.2016ರ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಸದರಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಿತು. ಎರಡನೇ ಅರ್ಜಿದಾರನು 01.07.2016ರಿಂದ 13.07.2016ರ ವರೆಗೆ ನಡೆಯುವ ಪೂರಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಅನುಬಂಧ-ಬಿ ಅನುಸಾರ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು

ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಎರಡನೇ ಎದುರುದಾರರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಅನುಬಂಧ-ಸಿ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನುಸಾರ ಕಲಾ ವಿಭಾಗದ 'ಇತಿಹಾಸ' ಮತ್ತು 'ಸಾಮಾನ್ಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ್' ಪೂರಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಅಂತೆಯೇ 'ಗಣಕ ವಿಜ್ಞಾನ', 'ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ' ಮತ್ತು 'ಗೃಹ ವಿಜ್ಞಾನ' ವಿಷಯದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಶನಿವಾರದಂದು ಎಂದರೆ, 02.07.2016 ಮತ್ತು 09.07.2016ರಂದು ನಡೆಯಲು ನಿಗದಿಯಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದ್ದು, ಆ ದಿನಗಳು 'ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್' ದಿನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸದರಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ದಿನಾಂಕಗಳಂದು ಅರ್ಜಿದಾರರು ಆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ.

6. ವಾದವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ, 1ನೇ ಅರ್ಜಿದಾರ ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಾನ್ಯ ಪಾಠ್ಯಗಳ ಒಂದು ಸಮೂಹವು ಮತ್ತು 2ನೇ ಅರ್ಜಿದಾರನ ತಂದೆಯು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಂಖ್ಯೆ 5964/2016 ರಲ್ಲಿ 11.02.2016ರಂದು ನೀಡಿದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 1ನೇ ಎದುರುದಾರನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ, ದಿನಾಂಕ 06.05.2016ರ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಈಗ 01.07.2016ರಿಂದ 13.07.2016ರ ವರೆಗೆ ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದು ಎರಡನೇ ಅರ್ಜಿದಾರರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ವಿಷಯದ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅರ್ಜಿದಾರರು ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಯ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಅಲ್ಲದೆ, ಏಳನೇ ದಿನದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಪುನರಾಗಮನ ಪಂಥವನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಹು ಪಾಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಜರಾಗುವುದರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ದೈನಿಕ ನೇಮವನ್ನು ಮೀರಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

7. ಈ ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಅರ್ಜಿದಾರರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುವ ಎದುರುದಾರರ ಕ್ರಮವು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 25(1)ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತರ ಏಳನೇ ದಿನದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಪುನರಾಗಮನ ಪಂಥದವರು 02.07.2016 ಮತ್ತು 09.07.2016ರಂದು

‘ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ’ ಮತ್ತು ‘ಇತಿಹಾಸ’ ವಿಷಯಗಳ ಪರೀಕ್ಷಾ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದೈನಿಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಶನಿವಾರಗಳಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಹಾಜರಾಗುವುದು ದೈನಿಕ ನಿಯಮಗಳ ಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗುತ್ತದೆಂದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಲ್ಲಿ ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದಿರುವುದು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 21(1) ಮತ್ತು ಅನುಚ್ಛೇದ 25(1)ರ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಅನುವಾಗುತ್ತದೆಂದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅರ್ಜಿದಾರರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಶನಿವಾರದಂದು ಬರುವ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಏಳನೇ ದಿನದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಪುನರಾಗಮನ ಪಂಥದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 25(1)ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಹ ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅರ್ಜಿದಾರರು ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪಾಲಿಸಲೇಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ, ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 25(1)ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಆಜ್ಞಾಪನೆಯನುಸಾರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ, ಆಚರಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅದು ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಏಳನೇ ದಿನದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಪುನರಾಗಮನ ಪಂಥದವರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಅರ್ಜಿದಾರರು ಕೋರಿದ್ದಾರೆ.

8. ಎದುರುದಾರರ ಪರ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನ್ಯಾಯವಾದಿಯು (ಎಜಿಎ) ಆಕ್ಷೇಪಣಾ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ,

ಅರ್ಜಿದಾರರ ಕ್ಲೇಮನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಏಳನೇ ದಿನದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಪುನರಾಗಮನ ಪಂಥವು 'ಸಬ್ಬತ್' ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವೇ ಮತ್ತು ಅದು ಅವರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅರ್ಜಿದಾರರು 'ಸಬ್ಬತ್' ದಿನದ ಆಚರಣೆಯ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಅದು ಅವರ ಧರ್ಮದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಧರ್ಮದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು, ತತ್ವಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಂತಹ ಯಾವುದೇ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸುವಾಗಲಾದರೂ ಯಾವುದೇ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರವನ್ನು ನೀಡಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಸಹ ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಶ್ನಿತ ಆಚರಣೆಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳದ್ದು ಮತ್ತು ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾದದ್ದು ಹಾಗೂ ಧರ್ಮದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಲು ಅರ್ಜಿದಾರರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಹಾಜರುಪಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಾದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 1911 ಎನ್‌ಸೈಕ್ಲೋಪಿಡಿಯಾ ಬ್ರಿಟಾನಿಕಾ ವಿಶ್ವ ಕೋಶವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, 'ಸಬ್ಬತ್ ದಿನ' ಎಂದರೆ, 'ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದಿರುವುದು' ಎಂದರ್ಥವಾಗಿದ್ದು, ನೌಕರರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುವುದು ಅದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಅದು ದೈನಂದಿನ ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಹೊಂದುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ವಾರದಲ್ಲಿ ಆರು ದಿನ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅವರು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರು ಎಂದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅರ್ಜಿದಾರರು ಮಂಡಿಸಿದಂತಹ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ, ಅದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇತರ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುವ ಹಕ್ಕಿಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ 'ಗ್ರೇಸ್ ಕಮ್ಯೂನಿಯನ್ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್' ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ

ಒಂದು ಲೇಖನವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರಿಗೆ 'ಸಬ್ಬತ್' ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೇ ಕಮಾಂಡೆಂಟ್ ಅನ್ನು ಅಪ್ರಚಲಿತವಾದ್ದೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮುದಾಯದ ಮುಂದೆ ಮುಂದಿಡಲಾಗಿದೆ. ಬೈಬಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೋಸೆಸ್ ದಿನಕ್ಕೂ ಮುಂದೆ ಸಬ್ಬತ್ ಅನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ದೇವರು ಆದೇಶಿಸಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಕೂಡ ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಆ ದಿನವು ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗ, ಕೃಷಿಕರು ಮುಂತಾದವರು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ದಿನವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಂದರೆ 2,72,355 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಜರಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಸುಮಾರು 7,30,572 ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿದಾರರಂತಹ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು 'ಸಬ್ಬತ್' ದಿನದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರ ಅಂಥ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇಡೀ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೇಲೆ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ಫಲಿತಾಂಶ ಘೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಉನ್ನತ ಅಧ್ಯಯನ ಅಥವಾ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುವುದರ ಮೇಲೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮವನ್ನಂಟು ಮಾಡಲಿದ್ದು, ಅದರಿಂದ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, 'ಸಬ್ಬತ್' ಆಚರಣೆಯು ಏಳನೇ ದಿನದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಪುನರಾಗಮನ ಪಂಥದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಅಂಗವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 25(1)ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕ್ಲೇಮನ್ನು ಮಾಡಲಾಗದು ಎಂದೂ ಸಹ ವಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ, ಎದುರುದಾರರು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾನ್ಯ ಎಜಿಎ ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ್ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಎಚ್‌ಸಿಜಿಪಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಮೋದಿನಿ ಕಿಶನ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಆಕ್ಷೇಪಣಾ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ವಾದವನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ವಾದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ, ವರದಿಯಾದ

ಜಿಜೋಯ ಇಮ್ಯೂನ್ಯೂಯಲ್ ಮತ್ತು ಇತರರು -ವಿರುದ್ಧ- ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರರು' ಹಾಗೂ ಕಮಿಷನರ್ ಆಫ್ ಪೊಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಇತರರು -ವಿರುದ್ಧ- ಆಚಾರ್ಯ ಜಗದೀಶ್ವರಾನಂದ ಅವಧೂತ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು¹ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಪೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನೀಡಿರುವ ತೀರ್ಪನ್ನೂ ಸಹ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

9. ಮಾನ್ಯ ಅಮಿಕಸ್ ಕ್ಯೂರಿ (ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮಿತ್ರ) ಶ್ರೀ ಪುತ್ತಿಗೆ ಆರ್. ರಮೇಶ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಾದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ವರದಿಯಾದ ತಿಲಕಾಯತ್ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ್ ಲಾಲ್ ಮಹಾರಾಜ್, ಮುಂತಾದವರು ಮತ್ತು ಇತರರು -ವಿರುದ್ಧ- ರಾಜಸ್ಥಾನ್ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರರು², ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನೂ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, 'ಸಬ್ಬತ್ ದಿನ'ವು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯ ದಿನ ಎಂಬುದು ಸರಿ ಹಾಗೂ ಸತ್ಯವೆಂದು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆ ವಾದವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ, 'ಸಬ್ಬತ್ ದಿನ' ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಹಬ್ಬಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆ ದಿನಗಳಂದು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸದಂತೆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸಲಾಗದು ಎಂದು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 25ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳೇ ಪರಿಪೂರ್ಣವಲ್ಲ, ಅವು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 25(1)ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದಂಥ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟಿವೆಯೆಂದು ಅವರು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಅನೇಕ ಪರಿಭಾಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದು ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಪವಿತ್ರ ಬೈಬಲ್ ಅನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ, ಅವರು ಸಬ್ಬತ್ ಶನಿವಾರ ಸಂಜೆ 6.00 ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಭಾನುವಾರ ಸಂಜೆ 6.00 ಗಂಟೆಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಂದು ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಭಾನುವಾರ ಸಂಜೆ ಸೇವೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಸೂಕ್ತ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವಂತೆ ಅವರು ಕೋರಿದ್ದಾರೆ.

1. (1986)3 ಎಸ್‌ಸಿ 615

2. ಎಐಆರ್ 2004 ಎಸ್‌ಸಿ 2984

3. ಎಐಆರ್ 1963 ಎಸ್‌ಸಿ 1638

10. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ, ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪರ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎ. ದೇವಾನಂದ್ ಅವರು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿದ ವಾದಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಂಡಿಸಿದ ಆಧಾರಗಳನ್ನೇ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿ, ಶನಿವಾರ - 'ಸಬ್ಬತ್ ದಿನ'ದಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಕ್ಲೇಮನ್ನು ಹಗುರವಾಗಿ ತಳ್ಳಿಹಾಕಲಾಗದು, ಆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾಗರೀಕನೊಬ್ಬನು ದೂರಿದಂತೆ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 25(1)ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾದ ನಿಷ್ಠೆಯ ಹಕ್ಕಿನ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸದರಿ ವಿವಾದದ ಮೂಲಾಧಾರದ ಮೇಲೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಳೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ 20ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ 8ನೇ ಸ್ತೋತ್ರದ ಕಡೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದು, 'ಸಬ್ಬತ್ ದಿನ'ವು ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿತವಾದುದಾಗಿದ್ದು, ಅಂದು ಅದನ್ನು ಪವಿತ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು, ಅರ್ಜಿದಾರರನ್ನು 'ಶನಿವಾರ'ದಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರೆ, ಅವರ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿಷ್ಠೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿಷ್ಠೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಅಲ್ಲದೆ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 25(1)ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಡ್ಯೂಟಿರಾನಮಿ' ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಅಧ್ಯಾಯ-5 ಸ್ತೋತ್ರ-12 ಮತ್ತು 14ನ್ನು ಸಹ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನು ಏಳನೇ ದಿನವು ದೇವರ 'ಸಬ್ಬತ್ ದಿನ' ವೆಂದು ಮತ್ತು ಅಂದು ಯಾರೂ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದು, ಶನಿವಾರದಂದು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುವುದು ದೇವರ ಆಜ್ಞಾಪನೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ, ಹಾಗಾಗಿ, ಶನಿವಾರದಂದು ಅರ್ಜಿದಾರರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಜರಾಗುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಬಾರದೆಂದು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ವಿಷಯದ ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರವು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದು, ನಂತರ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಮನವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಎದುರುದಾರರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ, ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಮರು ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ

ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲದೆ ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಶನಿವಾರಗಳಂದು ಬರುವ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಮರು ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವಂತೆ ಅವರು ಕೋರಿದ್ದಾರೆ.

11. ಪಕ್ಷಕಾರರ ಪರ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳ ಅಹವಾಲನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ ವಾದ-ಪ್ರತಿವಾದಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದ ನಂತರ, ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶವು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಪರಿಗಣಿತ ನಿಯಮವನ್ನು ತಾಳಿದೆ:

“ಶನಿವಾರ - ‘ಸಬ್ಬತ್’ ದಿನದಂದು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 25(1)ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಮತ್ತು ಆಚರಿಸುವ ಅವರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಅದು ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಸಮನಾದುದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸಲು ಅರ್ಜಿದಾರರು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರೇ?”

12. ಪರಿಗಣನೆಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ‘ಧರ್ಮ’ ಎಂಬ ಪದದ ಪರಿಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಲಾಕ್ ಅವರ ಲಾ ನಿಫಂಟಿನ 9ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯ 1405ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

"ಧರ್ಮ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭಗವಂತದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆಯುಳ್ಳ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಅಥವಾ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ನಂಬಿಕೆ ಹಾಗೂ ಆರಾಧನೆಯ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ; ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಚರ್ಚ್, ಮತ ಅಥವಾ ಪಂಥವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ, ಆಚರಿಸುತ್ತದೆ. ನಂಬಿಕೆ ಸಮರ್ಥನೆಯ ನಿಷೇಧ (Establishment Clause) ಖಂಡದ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತ ನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆಯ (Free Exercise Clause) ಖಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ

ನೀಡಲಾದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವಾಗ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಧರ್ಮ ಪದವನ್ನು ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ನಾಸ್ತಿತ್ವ ನಂಬಿಕೆಗಳ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದೆ. (ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು: ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಗಳು)''

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅರ್ಥವಿವರಣೆಯನ್ನು ಓದಿದರೆ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಚರ್ಚೆ ಅಥವಾ ಮತ ಅಥವಾ ಪಂಥವು ಆಚರಿಸುವ ನೈತಿಕ ಅಥವಾ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ನಿಷ್ಠೆಯುಳ್ಳ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಧರ್ಮವೆಂದು ಅರ್ಥೈಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 25 ಮತ್ತು 26ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದಗಳು ಈ ದೇಶದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನು ಖಾತ್ರಿಗೊಳಿಸಿವೆ. 25(1)ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದವು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮತ್ತು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವ, ಆಚರಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಆತನ ಹಕ್ಕನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇನೇ ಇದ್ದರೂ, ಈ ಹಕ್ಕಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದುದಲ್ಲ. ಅದು 25(2)ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಅಥವಾ ಭವಿಷ್ಯದ ಕಾನೂನುಗಳಿಗೂ ಸಹ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. 26ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದವು ಪಂಥಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ಅವರ ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. 26(ಬಿ) ಅನುಚ್ಛೇದವು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಂಥವು ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಶಾಖೆಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನೈತಿಕತೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಕಾನೂನಿನುಸಾರವಾಗಿ ಆ ಪಂಥದ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಉಪಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ. 26(ಸಿ) ಅನುಚ್ಛೇದವು ಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಚರ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಹೊಂದುವ ಮತ್ತು ಆರ್ಜಿಸುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಂಥದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮತ್ತು ಅದು ಖಂಡ (ಡಿ) ಉಪಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವಂಥ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

25(1)ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ 'ಧರ್ಮ' ಪದವು **ಆಯುಕ್ತರು, ಹಿಂದೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ದತ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಮದ್ರಾಸ್ -ವಿರುದ್ಧ - ಶ್ರೀ ಶಿರೂರು ಮಠದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂದ್ರ ತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮೀಜಿ**, ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಅದು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ:

“ಧರ್ಮ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳು ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟಿರುವ ವಸ್ತು ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದು, ಅದು ಅಸ್ತಿತ್ವವಾದವಾಗಿರುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವೇನಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದೇವರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಚತುರಮತಿಯಾದ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಬೌದ್ಧ ಮತ್ತು ಜೈನ ಧರ್ಮದಂಥ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಧರ್ಮಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಧರ್ಮವು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆದ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಉನ್ನತಿಗೆ ಧರ್ಮವು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು ಪರಿಗಣಿಸಿರುವ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಅಥವಾ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಅಥವಾ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಧರ್ಮವು ಅದರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಅಂಗೀಕರಿಸುವ ನೈತಿಕ ನಿಯಮಗಳ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ರೂಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಧರ್ಮದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು, ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಪೂಜಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ರೂಪಗಳು ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ”.

13. ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 26(ಬಿ) ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಏನೇನು ಸೇರುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯಾದ

4. ಎಎಆರ್ 1954 ಎಸ್‌ಸಿ 282

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವರು ಮತ್ತು ಇತರರು -ವಿರುಧ್ಧ- ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರರು ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿದ್ದು, ಅದರ ನಿರ್ಣಯವು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿದೆ:

“26.(ಬಿ) ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿನ “ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳು” ಪದಾವಳಿಯು ಕೇವಲ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಒಳಗೊಳ್ಳದೆ ಅದರ ಆಚರಣೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದು ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನ ಮಾನಕವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒಳಗೊಳ್ಳದೆ ಅದರ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕರ್ಮ ಭಾಗವನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ”.

ಹಾಗಾಗಿ, ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 26(ಬಿ) ಸೂಚಿಸುವ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 25(1)ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದವು ಸೂಚಿಸುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಯು ಧರ್ಮದ ಅಂಗಭಾಗವಾಗಿರುವ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು 25(1) ಮತ್ತು 26(ಬಿ) ಅನುಚ್ಛೇದವು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿರುವ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯು ಅಂಥ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾದ **ತೀಲಕಾಯತ್ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ್ ಲಾಲ್‌ಜಿ ಮಹಾರಾಜ್ ಮುಂತಾದವರು ಮತ್ತು ಇತರರು -ವಿರುಧ್ಧ- ರಾಜಸ್ಥಾನ್ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರರು (ಮೇಲಿನ)** ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಪ್ರಶ್ನಿತ ಆಚರಣೆಯು ಶುದ್ಧ ಧರ್ಮಾತೀತವಾದುದಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಶಾಸನದ ಮೂಲಕ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗುವ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಧರ್ಮಾತೀತ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 25(1) ಅನುಚ್ಛೇದವನ್ನು ಅಥವಾ 26(ಬಿ) ಅನುಚ್ಛೇದವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದು, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ:

“59. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 25(1) ಮತ್ತು 26(ಬಿ) ಅನುಚ್ಛೇದಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಿರುವ ವಿಷಯಗಳೆಂದರೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲಾಗದು. ಪ್ರಶ್ನಿತ ಆಚರಣೆಯು ಶುದ್ಧ ಧರ್ಮಾತೀತವಾದುದಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಶಾಸನದ ಮೂಲಕ ನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗುವ ವ್ಯವಹರಣೆಯು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಧರ್ಮಾತೀತ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 25(1)ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದ ಅಥವಾ 26(ಬಿ) ಅನುಚ್ಛೇದವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗೆ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವ ಆ ಪಂಥದವರ ಹಕ್ಕಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಪ್ರಶ್ನಿತ ಶಾಸನವು, ಧರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ತನ್ನ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದೆಯೆಂದು ಒಬ್ಬ ನಾಗರಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡಿರುವಾಗ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ವಯಂ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸಲಾದ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದೆಯೆಂದು ಪಂಥದ ಪರವಾಗಿ ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡಿರುವಾಗ, ಪ್ರಶ್ನಿತ ಆಚರಣೆಯು ಧಾರ್ಮಿಕವಾದದ್ದೇ ಅಥವಾ ಯಾವ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆಯೇ ಆ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಆಚರಣೆಯು ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಆ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಆಗ

ವಾಸ್ತವವಾಗಿ 25(1)ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದ ಮತ್ತು 26(ಬಿ) ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೂಲಕ ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಲಾಗದು”.

14. ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿರುವಂತೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಅಂಗವನ್ನು ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಅಂಶ ಯಾವುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದು, ಆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಧರ್ಮದ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಅದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವರದಿಯಾದ **ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀಮದ್ ಪೇರಾರುಲಾಲ ಯತಿರಾಜ ರಾಮಾನುಜ ಜಿಯಾರ್ ಸ್ವಾಮಿ, ಮುಂತಾದವರು -ವಿರುದ್ಧ- ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ^೧**, ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುವಂತೆ ಸಮುದಾಯವು ಅದರ ಧರ್ಮದ ಭಾಗವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವಂಥ ಆಚರಣೆಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

15. ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಇರುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ವರೂಪದ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಆರಾಧನೆ, ನಂಬಿಕೆ, ನಿಷ್ಠೆ, ಭಕ್ತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಮತಾಚರಣೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಕ್ಕು ಎಂದರೆ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಂಬಿಕೆ ಅಥವಾ ಪಂಥದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅದನ್ನು ಆಚರಿಸುವ, ಬೋಧಿಸುವ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವ ಆತನ ಹಕ್ಕು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮವು ನೈತಿಕತೆ ಅಥವಾ ನಿಯಮಗಳ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ರೂಪಿಸಿದೆ, ಆ ಧರ್ಮದ ಅಂಗಭಾಗವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುವ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ವ್ರತಾಚರಣೆಗಳು, ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಆರಾಧನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎ. ದೇವಾನಂದ್ ಅವರ ವಾದವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದು, ಸದರಿ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಪವಿತ್ರ ಬೈಬಲ್‌ನ ಖಂಡಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಉದ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ:

6. ಎಐಆರ್ 1972 ಎಸ್‌ಸಿ 1586

“ಎಕ್ಸೋಡಸ್ - ಅಧ್ಯಾಯ-20

8. ಸಬ್ಬತ್ ದಿನವು ಪವಿತ್ರವಾದುದೆಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೋ.

9. ಆರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನೀನು ಶ್ರಮಿಸು ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸು.

10. ಆದರೆ, ಏಳನೇ ದಿನ ನಿನ್ನ ಪ್ರಭು ಏಸುವಿನ ಸಬ್ಬತ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ: ಅಂದು ನೀನು ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದು, ನೀನಾಗಲಿ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರನಾಗಲಿ, ನಿನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಾಗಲಿ, ನಿನ್ನ ಸೇವಕನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆಲಸದವಳಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ನಿನ್ನ ದನಕರುಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು”.

ಡ್ಯೂಟರಾನಮಿ - ಅಧ್ಯಾಯ-5

12. ನಿನ್ನ ಪ್ರಭು ಏಸುವು ನಿನಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದಂತೆ ಸಬ್ಬತ್ ದಿನವನ್ನು ಪವಿತ್ರವಾಗಿ ನೋಡಿಕೋ

13. XXX

14. ಆದರೆ, ಏಳನೇ ದಿನ ನಿನ್ನ ಪ್ರಭು ಏಸುವಿನ ಸಬ್ಬತ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದು ನೀನು ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದು, ನೀನಾಗಲಿ, ನಿನ್ನ ಪುತ್ರನಾಗಲಿ, ನಿನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಾಗಲಿ, ನಿನ್ನ ಸೇವಕನಾಗಲಿ, ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆಲಸದವಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಿನ್ನ ಎತ್ತಾಗಲಿ, ನಿನ್ನ ಕತ್ತೆಯಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ದನಕರುಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ಯಾರೇ ಆಗಿರಲು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು

ಮಾಡಬಾರದು, ನಿನ್ನ ಸೇವಕ ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಮನೆಗೆಲಸದವಳೂ
ಕೂಡ ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು.”

16. ಹಾಗಾಗಿ, ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದುದೇನೆಂದರೆ, ‘ಸಬ್ಬತ್ ದಿನ’ ವೆಂದರೆ ಏನು? ಎಂಬುದು ಎಕ್ಸೋಡಸ್ 20:8-11ರ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ವಾರದ ಏಳನೇ ದಿನವಾಗಿದೆ. ಪವಿತ್ರ ಬೈಬಲ್ಲಿನ ಪ್ರಕಾರ, ಭಗವಂತನು ಆರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ, ಆ ನಂತರ ಏಳನೆಯ ದಿನ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆದನು, ಆ ಭಗವಂತನ ಸ್ಮರಣೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಆ ದಿನದಂದು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುವುದು ಭಗವಂತನ ಆಜ್ಞಾಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಬೈಬಲ್ಲಿನ ಹಳೇ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಜೆನಿಸಿಸ್ 2:3 ಮತ್ತು ಎಕ್ಸೋಡಸ್ 20:11 ಈ ಎರಡು ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾರಣವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಅದು ಭಗವಂತ ಏಳನೇ ದಿನವನ್ನು ಪಾವನಗೊಳಿಸಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಭಗವಂತನು ಯಾವ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದನೋ ಆ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ನಿಯುಕ್ತ ಹೊಂದಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆದನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರರ್ಥ, ಭಗವಂತನು ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯವು ಎಂದರೆ, ಸೃಷ್ಟಿಯು ಆತನಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ತಂದಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿದು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಆತನು ಹೊಂದಿದ್ದನು ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ‘ಸಬ್ಬತ್ ದಿನ’ ವನ್ನು ‘ಪವಿತ್ರ’ ವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಹಲವಾರು ಅರ್ಥ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಡಲು ಬಯಸಿದ್ದು, ಅವುಗಳಿಂದ ಹೊಮ್ಮುವ ಐದು ಅಂಶಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿವೆ:

ಹಲವಾರು ಅರ್ಥ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಡಲು ಬಯಸಿದ್ದು, ಅವುಗಳಿಂದ ಹೊಮ್ಮುವ ಐದು ಅಂಶಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿವೆ:

- (1) ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿರುವುದು
- (2) ಅದನ್ನು ಪವಿತ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು
- (3) ಪ್ರತೀ ಏಳರ ಪೈಕಿ ಒಂದು

- (4) ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ
 (5) ಸೃಷ್ಟಿಯ ನಂತರ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನ ವಿಶ್ರಾಂತಿ.

ಪವಿತ್ರ ಬೈಬಲ್‌ನ ಮೇಲಿನ ಖಂಡಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ವಾರದ ದಿನವು ಭಾನುವಾರದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಶನಿವಾರದಂದು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಲವಲೇಶ ಸುಳಿವೂ ಇಲ್ಲ; ಅಲ್ಲದೆ, ಅದು ಶನಿವಾರ ಮಾತ್ರವೇ 'ಸಬ್ಬತ್' ದಿನವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಆರು ದಿನಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಒಂದು ದಿನವನ್ನು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ದಿನವನ್ನಾಗಿ ಮೀಸಲಿಡಬೇಕು ಎಂದಷ್ಟೇ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬಿರುಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಆರು ದಿನಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಅಪರೂಪಕ್ಕಿಂತ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಸಮಯ ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಕಳೆದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಸ್ವತಃ ಪುನರ್ ಮನನ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ದಿನವೇ 'ಸಬ್ಬತ್' ದಿನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಭಾನುವಾರ ಅಥವಾ ಶನಿವಾರ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಇತರ ದಿನವಾದರೂ ಆಗಬಹುದು.

17. ನೀಡಲು ಬಯಸಿದ ಮತ್ತೊಂದು ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆಯು ದೇವರಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಶನಿವಾರದ ಸಂಜೆಯ ಸೇವೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು, ಶನಿವಾರದ ಸೇವೆ ಅಥವಾ ಶನಿವಾರದ ಆರಾಧನೆಯನ್ನು ಭಾನುವಾರದ ಸಬ್ಬತ್‌ಗೆ ಬದಲಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಬೈಬಲ್ಲಿನ/ಯಹೂದಿ ಮತದ ಸಮಯದ ಎಣಿಕೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ವಾದವು ಶನಿವಾರದಂದು ಸಂಜೆ 6.00ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಶನಿವಾರದ ಸೇವೆಗಳು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ವಾರದ ಮೊದಲನೆಯ ದಿನ ನಡೆಯಲಿದ್ದು, ಸಬ್ಬತ್ ಭಾನುವಾರ ಸಂಜೆ 6.00 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅಪಾಸ್ಕಲ್ ರೋಮನ್ಸ್ 14:5 ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, 'ಒಬ್ಬನು ಬೇರೆ ದಿನಗಳಿಗಿಂತ ಒಂದು ದಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತಾನೆ, ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಎಲ್ಲಾ ದಿನಗಳೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಂತೆ ನಡೆಯಲಿ' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದ್ದು, ಅದು ಸಬ್ಬತ್‌ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ದಿನವೂ ಅರ್ಹವಾದುದು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಚಿಂತಿಸಿದರೆ,

ಶನಿವಾರ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಹ ಎಂದು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಭಾನುವಾರ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಹವಾದುದು ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ ಪಂಥದ ನಡುವೆ ಇಂಥ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರುವಾಗ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪರ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎ. ದೇವಾನಂದ ಅವರು ಶನಿವಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್ ದಿನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಾದಿಸಿದಂತೆ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗದು.

18. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ವರದಿಯಾದ **ಮೋಲಿಸ್ ಆಯುಕ್ತರು ಮತ್ತು ಇತರರು - ವಿರುದ್ಧ- ಆಚಾರ್ಯ ಜಗದೀಶ್ವರಾನಂದ ಅವಧೂತ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು** ⁷, ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, 1955ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, 1966ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಯಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾದ ಪಾಂಡವ ನೃತ್ಯವು ಆನಂದ ಮಾರ್ಗಗಳ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದು, ಧರ್ಮದ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಅಂಗ ಅಥವಾ ಆಚರಣೆಯು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸೃಷ್ಟಿಕರಣದ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದು, ಅಂಥ ಅಂಗಗಳು ಅಥವಾ ಆಚರಣೆಗಳು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ, ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಧರ್ಮದ ಮತ್ತು ಧರ್ಮವು ನಿಂತಿರುವ ಆಧಾರದ 'ಮುಖ್ಯ ಭಾಗ'ವಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಲ್ಲದ ಭಾಗ ಅಥವಾ ಆಚರಣೆಗಳ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಅಂಶಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ (ಬಹುತೇಕ ತೀರ್ಪು).

19. ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 25ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದವು ಅಂತಃಸಾಕ್ಷಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಹಕ್ಕಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವ, ಆಚರಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಸಮಾನತೆಯ ಖಾತ್ರಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. 25(2)(ಎ) ಅನುಚ್ಛೇದವು, 25ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿರುವುದು ಯಾವುದೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಆರ್ಥಿಕ, ಹಣಕಾಸಿನ, ರಾಜಕೀಯ ಅಥವಾ ಇತರ ಧರ್ಮಾತ್ಮೀತ

7. ಎಐಆರ್ 2004 ಎಸ್‌ಸಿ 2984

ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಅಥವಾ ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಜಾರಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನನ್ನು ರಚಿಸುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತಡೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಉಪಬಂಧಿಸಿದೆ. ಇದು ಸಂರಕ್ಷಣಾಸಕ್ತ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಆ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾದ ಅವಲಂಬನೆ, ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ಅದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಅಂತಃಸಾಕ್ಷಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುವಂತೆ, ಧರ್ಮವನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸುವ, ಆಚರಿಸುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗುವಂತೆ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧವನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆ, ಅದು ಅಂಥ ಶಾಸನವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನೈತಿಕತೆ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನದ ಭಾಗ IIIರ ಇತರ ಉಪಬಂಧಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 25ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದವು ಕಾರ್ಯ ಸಾಧ್ಯವಾದುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿಲ್ಲ. ಶನಿವಾರ - 'ಸಬ್ಜತ್' ದಿನದಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಜರಾಗುವಂತೆ ಅರ್ಜಿದಾರರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವುದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಅವರ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪರ ಹಾಜರಾದ ಮಾನ್ಯ ವಕೀಲರ ವಾದವನ್ನು ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ, ಸದರಿ ವಾದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಅಧಾರವಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪವಿತ್ರ ಬೈಬಲ್‌ನ 5ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಮತ್ತು 20ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಎರಡೂ ಅಧ್ಯಾಯಗಳ ಸ್ತೋತ್ರಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಶನಿವಾರ ಮಾತ್ರವೇ 'ಸಬ್ಜತ್' ದಿನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, 'ಸಬ್ಜತ್' ದಿನದಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಾರದು ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಾರದು ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಪಂಥದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಅದು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

20. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಚರ್ಚೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹುರುಳಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪರಿಗಣಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದ್ದು, ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಅದು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.

ಅಮಿಕಸ್ ಕ್ಯಾರಿ (ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮಿತ್ರ) ಶ್ರೀ ಮತ್ತಿಗೆ ಆರ್ ರಮೇಶ್ ಅವರು ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ದಾಖಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಗೆ ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಆದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.